

दोस्रो एशिया प्रशान्त भाषिक ओलम्पियाड

२७ सेप्टेम्बर २०२०

उत्तरहरू

प्रश्न १.

$$\bullet \text{ 'Xको Y' = } \begin{cases} \text{C-POS Y} & \text{X = सर्वनाम} \\ \text{Y C-POS X} & \text{X = जातिवाचक नाम} \\ \text{Y C X} & \text{X = व्यक्तिवाचक नाम} \end{cases}$$

$$- \text{ POS = } \begin{cases} \text{-k} & \text{X = प्रथम पुरुष} & (\text{e} \rightarrow \text{i} / _ \text{k}) \\ \text{-m} & \text{X = द्वितीय पुरुष} \\ \text{-n} & \text{X = तृतीय पुरुष} \end{cases}$$

$$- \text{ C = } \begin{cases} \text{a} & \text{Y = खाना} * \\ \text{bele} & \text{Y = पेय पदार्थहरू} * \\ \text{haalee} & \text{Y = जनावरहरू} \\ \text{hoo} & \text{Y = ढुङ्गाहरू} \\ \text{tabe} & \text{Y = बस्न सक्ने चिजहरू} \\ \text{anyi} & \text{अन्यथा} \end{cases} \rightarrow \text{anyi (युवा पुस्तामा)}$$

* वक्ताले कसरी उपभोग गर्ने मनसायमा बनाएको छ भन्ने कुरामा आधारित भएर फलहरूलाई या त 'खाना' वा 'पेय' कोटिमा निर्दिष्ट गर्न सकिन्छ।

(a)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	e	d	h	f	c	g	a	b	o	n	q	i	j	k	p	m	l

(b) 18. तपाईंको खरबुजो (पिउन)

19. आमाको डगआउट ढुङ्गा

(c) r. trii belen waau

s. nu a Kua; nu bele Kua

t. hoon ok; anyin ok

u. haaleik kuli

प्रश्न २.

- वाक्य संरचना:

S	V	O
---	---	---

- क्रिया संरचना:

‘मान्यो’ ‘पकायो’ ‘धोका दियो’ ‘खोजी गन्यो’ ‘देख्यो’	कर्ता	1/2 कर्म	-a-	3 कर्म	-pu	
			-e-		-tiki	
					-klwaro- -altawro- -etere-	3 कर्म

कर्ता	एकवचन	बहुवचन	कर्म	एकवचन	बहुवचन
प्रथम पुरुष	<i>m-</i>	<i>k-</i>	प्रथम पुरुष	<i>-p</i>	
द्वितीय पुरुष	<i>n-</i>	<i>ch-</i>	द्वितीय पुरुष	<i>-ch</i>	
तृतीय पुरुष (पु)			तृतीय पुरुष (पु)	<i>-n</i>	
तृतीय पुरुष (स्त्री)	<i>w-</i>	<i>y-</i>	तृतीय पुरुष (स्त्री)	\emptyset	<i>-y</i>
तृतीय पुरुष (सानो)	<i>l-</i>		तृतीय पुरुष (सानो)	<i>-l</i>	

* सानो = सानो जनाउने (‘...को बच्चो’)

- ‘X र Y’ क्रियाको जस्तै व्यवहार गर्दछन्, जहाँ X = कर्ता र Y = कर्म।

– क्रियाको धातु हो $\begin{cases} [X]-aro-[Y] & \text{कर्म तृतीय पुरुष हुँदा;} \\ [X][Y]-a & \text{अन्यथा।} \end{cases}$

- (a) 16. ती दुईले (स्त्री) मलाई मारे।
17. (i) छोराहरू र तपाईंले श्रीमती खोजी गर्नुभयो।
(ii) छोराहरू र तपाईंहरूले श्रीमती खोजी गर्नुभयो।
18. (i) तपाईंले र मैले श्रीमतीहरू खोजी गर्नुभयो।
(ii) तपाईंले र हामीले श्रीमतीहरू खोजी गर्नुभयो।
19. मैले कासावरीको बच्चो पकाएँ।
20. हामीले र बुबा सुँगुर (पु) मान्यौं।
- (b) 21. *Chi naron chapu ngolu.*
22. *Wuel leterey runon naro.*
23. *Ngan npaltawro kum marol pelen.*
24. *Na yaro ychapu chi.*
25. *Kum mcha keltiki wuel.*

प्रश्न ३.

- 'N₁को N₂' = $N_1 + N_2$
- N + jaa 'आमा' → N-ja 'N हुने केही चिज (N भन्दा ठुलो)'
- N + ije 'बच्चो' = 'N सँग सम्बन्धित केही चिज (N भन्दा सानो)'
 - ije → -jje a वा o पछि
 - ije → -iije i वा u पछि **
- A + -ey = 'A हुनुको स्थिति' **

(N = नाम; A = विशेषण)

** = पहिलो तत्त्वको अन्त्य स्वर हराउँछ।

(a)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B	A	I	J	G	N	C	D	K	F	H	E	L	O	M

(b)	baanija	बबुलको रुख	(c)	बाओबाबका फलहरू	koo
	koyra	सानोतिनो सहर		शान्त	mooyeeney
	tongotonggojje	काँड		ताप	konney
	wangijje	सिपाही		डोरी	korfo
	yeeno	चिसो (वि.)		पानी तान्ने	baasijje

प्रश्न ४.

- अक्षर संरचना: $(C)V(:)(C(C))$ (नोट: wai → wa.i)
 - सघन अक्षर: (C)V:(C(C))
 - हल्का अक्षर: (C)V(C(C))
- बलाघातको प्रयोग:
 1. सबैभन्दा दायाँको अक्षरमा प्राथमिक बलाघात।
 2. दायाँबाट बायाँतिर गौण बलाघातहरू एकपछि अर्को अक्षरमा राखिन्छ।
 3. सघन अक्षर आउँदा यो बलाघात हुन्छ। त्यसपछि नियम २ सघन अक्षरबाट सुरुगरी बायाँपट्टि लागु हुन्छ।

उत्तरहरू

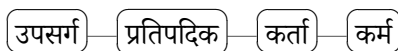
9.	?amàŋatál	कोही पनि	14.	nà:wídami	बिचमा
10.	?à:hà:ižǐ:bí?	उग्राउनु	15.	nǐmbuŋgúl	गरिब मान्छे
11.	nà:bùnzǐyá	आठ	16.	cà:yà:ú	चिच्याउनु
12.	pi:ʔíšt	बेरी	17.	?àlálàlibíč	दुब्लो
13.	wòhombó:l	साँढे सल्लो			

प्रश्न ५.

• क्रिया प्रतिपदिक

अवस्थापरक	गतिशील
'amadhe 'घृणा गर्छ', dhalame 'माया गर्छ', opongo 'झन्झट दिन्छ'	alroho 'उचाल्छ', amece 'ल्याउँछ', cengele 'हेर्छ', dhapele 'माछा मार्छ (विष हालेर)', icivi 'पल्छ', kadhange 'लात हान्छ', kane 'खान्छ', ka'ace 'टोक्छ', kelrakelrange 'पिट्छ'

• क्रिया संरचना

– कर्तृवाच्य/कर्मवाच्य

	कर्ता	कर्म
कर्तृवाच्य	कर्ता	प्रापक
कर्मवाच्य	प्रापक	कर्ता

– उपसर्ग

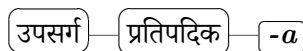
	अवस्थापरक	गतिशील
कर्तृवाच्य	ma-	o-
कर्मवाच्य	'ika-	'i-

– व्यक्तिगत परसर्ग

	कर्ता	कर्म
प्रथम पुरुष	-lrao	-iae
द्वितीय पुरुष	-mi'	-imia'e
तृतीय पुरुष	∅	∅

(नोट: -mi' रूप शब्दको अन्त्यमा मात्र देखा पर्छ। शब्दान्तको -mo'o यो समस्यामा देखा पर्दैन।)

• आज्ञार्थक

– उपसर्ग

	अवस्थापरक	गतिशील
आज्ञार्थक	ma-	∅

– प्रतिपदिक

पहिलो स्वरको रूपमा a भएका गतिशील क्रियाहरू :
a → o

• स्वरबाट सुरु भएका परसर्ग जोड्दा प्रतिपदिकको अन्तिम स्वर लोप हुन्छ।

– उदा. -lrao + -imia'e → -lraimia'e

- (a)
1. यसलाई (विष हालेर) छान्नुहोस्!
 2. यसलाई माया गर्नुहोस्!
 3. तपाईंबाट म हेरिन्छु।
 4. यो मलाई घृणा गर्छ।
 5. तपाईंबाट यसलाई झन्झट दिइन्छ।
- (b)
6. ocengele
 7. 'ialrohiaie
 8. kona
 9. oka'acemi'iae
 10. maoponga